

NYSA 26.10.2021 r.
z dnia

Podpis

OPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Elżbieta Wołek

**PROGRAM PRAC
KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH
KRZYŻA POKUTNEGO
Z PARAFII P.W. ŚW. JERZEGO W KAMIENICY¹.**

WYKONANY PRZEZ FIRME:

KONSERWACJA DZIEŁ SZTUKI A. M. BARSKI

UL.: GEN. T. BORA – KOMOROWSKIGO 2, 48-300 NYSA,

NIP 753 166 83 78, REGON 531311157

TEL: 0 602 774 532.

Reprezentowaną przez:

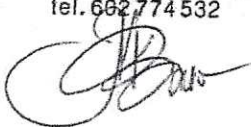
dyplomowanego konserwatora malarstwa i rzeźby polichromowanej

mgr Andrzeja Marka Barskiego

nr dyplomu Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu: 1941

E-mail: ambarscy@interia.pl

**KONSERWACJA DZIEŁ SZTUKI
A.M. BARSKI
ul. Gen. Bora - Komorowskiego 2
48-300 Nysa
NIP: 753-166-83-78, REGON: 531311157
tel. 602 774 532**

KOPIA

¹ PRACA CHRONIONA USTAWĄ O PRAWIE AUTORSKIM Z DNIA 10 LIPCA 1952 (DZIENNIK USTAW NR 34, POZ. 234 Z PÓŹN. ZMIANAMI).

**ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM**

1. PRZEDMIOT KONSERWACJI.

Krzyż znajdujący się przy południowej bramie, po zewnętrznej stronie muru otaczającego kościół. Krzyż kamienny o ramionach rozszerzających się ku końcowi, bez dekoracji i napisów. Krzyż został wkopany w ziemię na powierzchni chodnika, a w związku wykonaniem nowej nawierzchni chodnika podniesiono grunt, co spowodowało znaczne zagłębienie go w ziemi.

Autor obiektu: nieznany.
Wymiary obiektu: wysokość 133 cm, szerokość 80 cm,
Datowanie obiektu: koniec XV w.
Technika wykonania: granit.

2. STAN ZACHOWANIA OBIEKTU.

Stan zachowania kamienia można określić jako bardzo zły. Powierzchnia marmuru pokryta częściowo czarnymi nawarstwieniami, głównie w łuskach i zagłębieniach. Widoczne również nawarstwienia gipsowe na powierzchni całego kamienia. Zauważalne osłabienie struktury kamienia (cukrzenie się, mikropęknięcia, powierzchnia kamienia w łuskach - tzw. struktura ciasta francuskiego). Widoczne także większe pęknięcia i odspojenia. Głównymi przyczynami niszczenia są:

- mechaniczne, rozpuszczające działanie wody wynikające ze specyfiki posadowienia obiektu - regularne wymywanie słabszych elementów ze struktury kamienia, brak ochrony przed opadami atmosferycznymi
- działanie wody w połączeniu z mrozem - rozsadzanie kamienia poprzez zwiększanie objętości lodu znajdującego się w szczelinach
- działanie mikroorganizmów (zaplamienie kamienia), wiatru i niesionego z nim piasku czy innych drobin (np. sadza itd.) ma tutaj również wpływ na stan zachowania krzyża.
- zanieczyszczenia atmosferyczne, które mieszając się z wodą tworzą roztwór szkodliwy dla węgla wapnia, głównego składnika kamienia
- działanie mrozu i słońca (zmiana objętości kryształów marmuru pod wpływem temperatur, powodująca rozluźnianie struktury kamienia)

KOPIA

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

4. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH KRZYŻA.

1. Demontaż i przewiezienie krzyża do pracowni. Demontaż wykonać z należytą ostrożnością, bez narażania obiektu na zniszczenie. W razie potrzeby obudować konstrukcją drewnianą i odizolować miejsca kontaktu lin, maszyn czy narzędzi z powierzchnią marmuru.
2. Usunąć nawarstwienia przy pomocy pary wodnej pod ciśnieniem. Jeżeli para okaże się nieskuteczna - wykonać próby z okładami z 5-15% roztworu wodnego węgla amonowego lub kwaśnego węgla amonowego. W ostateczności zastosować 5-10% wersenian dwusodowy w okładzie.
3. Usunąć plamy przy pomocy okładów z perhydrolu. Wykonać próby na niewielkich fragmentach, nie stosować zabiegu z pominięciem prób.
4. Odsolić obiekt przy pomocy okładów ligninowych i wody. Powtórzyć zabieg przynajmniej trzykrotnie.
5. Wzmocnić osypujący się kamień przy pomocy preparatu krzemoorganicznego Remmers KSE 500 lub odpowiednika z innej firmy.
6. W razie potrzeby podkleić łuski i odspojenia iniekcjami z Primalu AC33, dobierając stężenie zależnie od potrzeb.
7. Zabezpieczenie powierzchni kamienia woskiem mikrokryształicznym Cosmolloid 80H.
8. Montaż krzyża w miejscu uzgodnionym z OWKZ. Wokół krzyża należy usypać grunt o dużej przepuszczalności, kształtując podłoże w sposób umożliwiający jak najszybszy odpływ wody.
9. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej.

KOPIA

KONSERWACJA DZIEŁ SZTUK
A.M. BARSKI
ul. Gen. Bora-Komorowskiego 2
48-300 Nysa
NIP: 753-166-83-78 REGON: 531311157
tel. 602 774 532

ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
opinie/uzgodnia... pozytywnie z uwzględnieniem poradek
jako załącznik do planu konserwacji "pozwolenia" nr 40/2021
projekt budowlany/program konserwatorski/dokumentacja
znak sprawy: 2R.5144.67.2021.KON
Opole, dnia 15.11.2021r.
*niepotrzebne skreślić

OPOLSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Elżbieta Molak

Za zgodność z oryginałem
16.11.2021r.
Data Podpis.....

Specjalista ochrony zabytków
Wojewódzkiego Urzędu Ochrony
Zabytków w Opolu
dr Katarzyna Długosz-Niedbała